

PROJEKTNI ZADATAK
IZRADA PROSTORNOG PLANA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

DRAFT

mart/ožujak 2026. godine

1. Uvod

Na osnovu člana 23. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10, 45/10, 85/21, 92/21 i 72/24) donio je Odluku o pristupanju izradi Prostornog plana Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 77/25).

Članom 3. Odluke o pristupanju izradi Prostornog plana Federacije Bosne i Hercegovine utvrđeno je da se Prostorni plan Federacije donosi na period od 20 godina od dana donošenja. Istom Odlukom je utvrđen rok za izradu Prostornog plana Federacije od 18 mjeseci od potpisivanja ugovora za njegovu izradu, koji se odnosi na obaveze Nosioca izrade. U rok ne ulazi vrijeme potrebno za pregled pojedinih faza izrade Prostornog plana Federacije od strane Nosioca pripreme, utvrđivanje od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i njihovo usvajanje u parlamentarnoj proceduri.

S obzirom da je ovim projektnim zadatkom predviđen maksimalni rok od 5 godina za izradu Prostornog plana Federacije, uzimajući u obzir parlamentarnu i drugu proceduru, te uzimajući u obzir da je potpisivanje ugovora sa Nosiocem izrade planirano u 2026. godini, može se konstatovati da se Prostorni plan Federacije donosi na period do minimalno 2048. godine, a maksimalno do 2051. godine.

Prostorni plan Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Prostorni plan Federacije) treba da osigura plansko uređenje prostora zasnovano na cjelovitom pristupu planskom uređenju prostora i na načelima održivog razvoja, zaštite integralnih vrijednosti prostora i zaštite i unapređenja stanja okoliša, usaglašenosti planskih dokumenata kantona sa planskim dokumentima Federacije, planskih dokumenata kantona međusobno, usaglašenosti planskih dokumenata Entiteta i susjednih država, javnosti i slobodnom pristupu podacima i dokumentima značajnim za planiranje i stručnoj zasnovanosti.

Izrada Prostornog plana Federacije predstavlja proces kojim se osigurava integrisan pristup razvoju prostora, unapređenje životnog standarda, očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti, te ravnomjeran regionalni razvoj. Prostornim planom Federacije definišu se smjernice za razvoj naselja, infrastrukture, privrednih zona, zaštitu voda, šuma i zemljišta, te značaj održivog upravljanja prostorom.

Prostorni plan Federacije ima za cilj usklađivanje ekonomskih, društvenih i ekoloških interesa kroz racionalno korištenje prostora i zaštitu prirodnih resursa.

Prostorni plan Federacije određuje dugoročne ciljeve i mjere prostornog razvoja u skladu sa planiranim ukupnim privrednim, društvenim i historijskim razvojem od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine. Prostorni plan Federacije sadrži politiku korištenja zemljišta i usmjerava razvoj funkcija i djelatnosti na teritoriji Federacije BiH, a naročito utvrđuje područja i objekte od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine, kao što su:

- objekti i trase privredne (magistralne) infrastrukture od međunarodnog, državnog i federalnog značaja, kao i interes dvaju ili više susjednih kantona (cestovna, vodoprivredna, energetska, telekomunikacijska i druga infrastruktura sa objektima);
- objekti i područja graditeljskog ili prirodnog naslijeđa utvrđeni od strane Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika kao nacionalni spomenici;
- područja od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine (područje hidroenergetskih građevina, područja hidroakumulacija za potrebe regionalnog snabdijevanja vodom,

- međunarodni aerodromi, međunarodne luke, područja koja imaju izrazit prirodni značaj);
- objekti i prostori od značaja za odbranu.

U pripremi i izradi Prostornog plana Federacije vodi se računa o: javnom interesu, općim i posebnim ciljevima prostornog razvoja, vrši koordinacija sektorskih politika, usklađivanje pojedinačnih interesa sa javnim interesom, neophodnim mjerama zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja, neophodnim mjerama zaštite lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima.

Uz uvažavanje prirodnih, kulturno-historijskih i pejzažnih vrijednosti, Prostorni plan Federacije utvrđuje osnovna načela planskog uređenja prostora, ciljeve prostornog razvoja, zaštitu, korištenje i namjenu zemljišta, a naročito:

- osnovnu namjenu zemljišta i pojedinih područja Federacije;
- međusobnu povezanost prostora kantona;
- građevine i koridore magistralne i druge infrastrukture od značaja za Federaciju (vodoprivredna, prometna, energetska, telekomunikacijska i druga infrastruktura);
- drugu infrastrukturu od značaja za Federaciju (zdravstvo, obrazovanje, nauka, kultura, sport, uprava, turizam, bankarstvo, usluge, snabdijevanje i sl.);
- mjere zaštite okoliša;
- mjere za obnovu i sanaciju prostora;
- zaštitu graditeljskog i prirodnog naslijeđa;
- mjere zaštite od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja na nivou Federacije;
- način i obim iskorištavanja mineralnih sirovina.

2. Zakonska regulativa za pripremu i izradu Prostornog plana Federacije

Osnovna zakonska regulativa na osnovu koje se radi priprema i izrada Prostornog plana Federacije je:

- Zakon o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10, 45/10, 85/21, 92/21 i 72/24);
- Zakon o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21);
- Zakon o vodama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 70/06);
- Zakon o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj: 66/13);
- Zakon o upravljanju otpadom ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/03);
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 52/09);
- Zakon o provedbi odluka Komisije za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07);
- Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10);
- Zakon o infrastrukturi prostornih podataka Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 55/21);
- Uredba o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata ("Službene novine Federacije BiH", br. 63/04, 50/07 i 84/10);

- Uredba o sadržaju i nosiocima jedinstvenog informacionog sistema, metodologiji prikupljanja i obradi podataka, te jedinstvenim obrascima na kojima se vode evidencije („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/07 i 84/10);
- Uredba o građevinama i zahvatima od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine i građevinama, djelatnostima i zahvatima koji mogu u znatnoj mjeri uticati na okoliš, život i zdravlje ljudi Federacije Bosne i Hercegovine i šire, za koje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju izdaje Federalno ministarstvo prostornog uređenja („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/25);
- Uredba o strateškoj procjeni uticaja strategije, plana ili programa na okoliš i obimu, sadržaju i ocjeni strateške studije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/25);
- svi ostali relevantni propisi na nivou Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i kantona, te konvencije i evropski propisi vezani za oblast prostornog planiranja.

3. Izrada Prostornog plana Federacije obuhvata dvije osnovne faze:

I faza: Priprema i izrada Prostorne osnove Federacije.

II faza: Izrada prednacrt/nacrta i prijedloga Prostornog plana Federacije.

3.1. Prostorna osnova Federacije sadrži:

3.1.1. Snimak i ocjena postojećeg stanja, problema u prostoru, njegova analiza.

Smimak, ocjena stanja, analiza i procjena vrši se iz sljedećih izvora:

- dokumentacije i rezultata istraživanja rađenih za potrebe izrade Prostornog plana Federacije za period od 2008. – 2028. godine;
- dokumentacije i rezultata istraživanja rađenih za potrebe izrade prostornih planova kantona (važećih);
- važećih strateških dokumenata pojedinih resora, a naročito:
  - Strategija razvoja FBiH 2021.-2027. godine,
  - Federalna strategija zaštite okoliša 2022-2032. godine,
  - Strategija prilagođavanja na klimatske promjene i niskoemisionog razvoja za BiH,
  - Nacionalni plan smanjenja emisija za Bosnu i Hercegovinu,
  - Strategija razvoja turizma FBiH 2022-2027. godine,
  - Transportna Strategija Federacije Bosne i Hercegovine 2016-2030
  - Okvirna strategija transporta BiH 2016 – 2030. godine,
  - Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine,
  - Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja FBiH 2021.-2027. godine,
  - Strateški plan ruralnog razvoja BiH 2023.-2027. godine,
  - Strategija razvoja male privrede Federacije BiH 2022-2027. godine,
  - Strategija za unapređenje prava i položaja osoba sa invaliditetom 2025.-2030. godine,
  - Okvir za realizaciju ciljeva održivog razvoja u Bosni i Hercegovini,
- dokumentacije i podataka dostupnih u bazi podataka Nosioca pripreme;

- istraživanja u pojedinim oblastima (vodoprivreda, saobraćaj, energetika, poljoprivreda, šumarstvo, mineralne sirovine, prirodno i kulturno-historijsko naslijeđe i dr.);
- statističkih podataka;
- dokumentacije i podataka različitih korisnika prostora;
- podataka i dokumentacije državnih, federalnih, regionalnih i kantonalnih institucija (seizmološki, hidrometeorološki, agropedološki, geološki zavodi, zavodi za zdravstvenu zaštitu, zaštitu kulturno-historijskog naslijeđa, zaštitu prirodnog naslijeđa, muzeji, agencije i dr.);
- prethodno donesene planske dokumentacije za odnosno područje ili njegove dijelove,
- drugih izvora koji mogu biti korisni u pripremi i izradi Prostornog plana Federacije (šumskoprivredna osnova, vodoprivredna osnova, razne studije, ekspertize, elaborati, podaci iz katastra, propisi koji tretiraju oblast prostornog uređenja i sl.).

Nosilac izrade je dužan da gore navedenu dokumentaciju, od koje je većina javno dostupna, pribavi samostalno ili u saradnji sa Nosiocem pripreme, ako nije moguće drugačije, s tim da Nosilac izrade pokriva eventualne troškove. Takođe, sva dodatna istraživanja, studije i ostala dokumentaciona osnova, koje su utvrđene odredbama Uredbe o jedinstvenoj metodologiji za izradu planskih dokumenata, Nosilac izrade pribavlja i/ili izrađuje samostalno ili angažovanjem ovlaštenih konsultanata (strateška studija uticaja na okoliš, studije demografskog, privrednog, elektroenergetskog razvoja, razvoja saobraćajne infrastrukture i sl.).

Nosilac izrade će imati besplatan pristup GIS portalu Federalnog ministarstva prostornog uređenja, kao i prostornim podacima koji takođe čine dokumentacionu osnovu za izradu Prostorne osnove Federacije, odnosno Prostornog plana Federacije (aktualni fotogrametrijski - ortofoto snimak Federacije, digitalna topografska karta sa pripadajućom bazom podataka, katastarski podaci i sl.).

Nosilac izrade će koristiti JIS (jedinstveni informacioni sistem) za prostorno planiranje Federacije BiH, koji je uspostavilo Federalno ministarstvo prostornog uređenja.

JIS je uspostavljen kao esri SMART PORTAL dijeljen putem ArcGIS pro desktop aplikacije, u kojem se nalaze prostorni planovi svih deset kantona, Prostorni plan područja od značaja za Federaciju BiH "Autocesta na koridoru Vc", Prostorni plan područje posebnog obilježja od značaja za Federaciju BiH "Sliv rijeke Une", georefercirana mapa nacionalnih spomenika na području Federacije BiH.

Prostorni planovi imaju svoje baze podataka koje su posebno strukturirane i obrađene za potrebe svakog plana pojedinačno.

Prilikom izrade Prostorne osnove i Prostornog plana Federacije nosilac izrade koristi:

Koordinatni sistem

Osnovni koordinatni sistem: Balkan 6 (EPSG:31276)

Projekcija: Transverzalna Mercator (Gauss-Krüger)

Jedinstvena definicija koordinatnog sistema mora biti primijenjena u svim datasetima radi kompatibilnosti sa katastarskim i geodetskim podlogama.

Metapodaci

ISO 19115 i INSPIRE.

Atributne tabele

svaka *feature class* ima pridruženu atributnu tabelu za analizu i izvještavanje.

Formati isporuke

Primarni format: File Geodatabase (.gdb)

Na osnovu podataka prikupljenih iz različitih izvora potrebno je kreirati GIS bazu podataka koja će biti dopunjavana, odnosno ažurirana cijelim tokom izrade Prostornog plana Federacije.

GIS baza podataka dostavlja se Nosiocu pripreme u jednom od GIS formata.

U okviru snimanja i prezentiranja postojećeg stanja u prostoru, njegove analize i ocjene mogućnosti daljeg razvoja, tekstualno i grafički obrađuju se slijedeći sadržaji:

- prirodni uslovi;
- namjena prostora;
- prirodni resursi, sa akcentom na zaštiti i korištenju obnovljivih resursa;
- karakteristike privrednog razvoja;
- karakteristike razvoja naselja, sa akcentom na policentričnom sistemu razvoja, kao i odnos urbano-ruralno;
- karakteristike razvoja infrastrukturnih sistema - saobraćajna, informacijska, energetska, komunalna i telekomunikaciona infrastruktura, uključujući vodosnabdijevanje i tretman voda, kao i upravljanje otpadom;
- društvene djelatnosti - socijalni razvoj, školstvo, nauka, zdravstvo, sport, kulturne djelatnosti i dr.;
- prirodno i kulturno - historijsko naslijeđe;
- stanovništvo;
- karakteristike razvoja turizma na bazi prirodne i kulturno - historijske baštine;
- prevencija, odnosno ograničavanje efekata prirodnih nepogoda i katastrofa;
- mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i drugim propisima;
- analiza i ocjena stanja u prostoru;
- mogući pravci razvoja zavisno od prirodnih i radom stvorenih uslova, kao i uslova ekonomskog razvoja, utvrđenih različitim međunarodnim, državnim, entitetskim ili kantonalnim razvojnim dokumentima/strategijama razvoja.

3.1.2. Osnovna koncepcija prostornog razvoja

Osnov za izradu osnovne koncepcije prostornog razvoja Federacije Bosne i Hercegovine i mogućih alternativnih rješenja za pojedine oblasti predstavljaju: rezultati analiza i ocjena stanja u prostoru i uređenju prostora koji sadrže jasno izražene razlike sadašnjeg stanja u prostoru, prikaz pozitivnih tendencija u prostornom razvoju, konflikte u prostoru i mogućnosti za njihovo rješavanje.

Definisani mogući pravci razvoja, odnosno analiza razvojnih mogućnosti sadrži:

- ciljeve prostornog razvoja;
- analizu prostornih mogućnosti u varijantama;
- opće i posebne ciljeve.

Analiza prostornih mogućnosti u varijantama treba da predloži objekte i područja od značaja za Federaciju BiH sa jasno izraženom prostornom dimenzijom, a posebno:

- područja prirodnih vrijednosti za koja moraju biti jasno opisane vrjednosne karakteristike sa predloženom kategorizacijom i prikazanim bilansom površina uključujući i postojeće stanje na cijeloj Federaciji BiH;
- zbrinjavanje otpada uz uvažavanje regionalnog principa (regionalne deponije)
- na osnovi analiziranog hidropotencijala predloži objekte za proizvodnju električne energije sa bilansom uključujući i postojeće stanje;
- predložiti lokacije i mogućnosti iskorištavanja energije sunca i vjetra sa bilansom uključujući i postojeće;
- ostale objekte i područja od značaja za Federaciju BiH iz člana 9., člana 17. i člana 40. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Prostorna osnova Federacije kao zaseban dokument sastoji se iz tekstualnog i grafičkog dijela.

Tekstualni dio Prostorne osnove Federacije sadrži snimak, analizu, ocjenu postojećeg stanja i ocjene mogućnosti daljeg razvoja, a obrađuju se slijedeći sadržaji:

- prirodni uslovi;
- namjena prostora;
- prirodni resursi, sa akcentom na zaštiti i korištenju obnovljivih resursa;
- karakteristike privrednog razvoja;
- karakteristike razvoja naselja, sa akcentom na policentričnom sistemu razvoja, kao i odnos urbano-ruralno;
- karakteristike razvoja infrastrukturnih sistema - saobraćajna, informacijska, energetska, komunalna i telekomunikaciona infrastruktura, uključujući vodosnabdijevanje i tretman voda, kao i upravljanje otpadom;
- društvene djelatnosti - socijalni razvoj, školstvo, nauka, zdravstvo, sport, kulturne djelatnosti i dr.;
- prirodno i kulturno - historijsko naslijeđe;
- stanovništvo;
- karakteristike razvoja turizma na bazi prirodne i kulturno - historijske baštine;
- prevencija, odnosno ograničavanje efekata prirodnih nepogoda i katastrofa;
- mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i drugim propisima;
- analiza i ocjena stanja u prostoru;
- mogući pravci razvoja zavisno od prirodnih i radom stvorenih uslova, kao i uslova ekonomskog razvoja, utvrđenih različitim međunarodnim, državnim, entitetskim ili kantonalnim razvojnim dokumentima/strategijama razvoja;
- ciljevi prostornog razvoja;
- analiza prostornih mogućnosti u varijantama;
- opći i posebni ciljevi.

Grafički dio Prostorne osnove Federacije sadrži ažurne tematske karte postojećeg stanja u mjerilu 1:200 000 i to:

- Kartu namjene zemljišta sa obrađenim građevinskim, poljoprivrednim, šumskim i nekorisnim zemljištem;

- Kartu stanovništva u mjerilu koja će predstavljati približan broj ukupnog stanovništva i njegov raspored u prostoru predstavljen na odgovarajućoj površini na kojoj stvarno borave u prostoru;
- Karte postojećeg stanja saobraćajne infrastrukture po vrstama saobraćaja;
- Kartu prirodnog i kulturno–historijskog naslijeđa gdje će biti prikazani svi nacionalni spomenici Bosne i Hercegovine, nacionalni parkovi, parkovi prirode, spomenici prirode;
- Kartu postojećeg stanja voda i vodnih površina stajaćih, tekućih i podzemnih voda, izvorišta, mineralnih, termalnih i ljekovitih voda i vještačkih akumulacija sa označenim zaštitnim zonama i pojasevima;
- Kartu aktiviranih mineralnih nalazišta sa eksploatacionim poljima i napuštenim kopovima, kamenolomima i deponijama jalovine;
- Kartu postojećih deponija otpada (legalnih i nelegalnih) sa kategorizacijom istih,
- Kartu postojećeg stanja svih objekata za proizvodnju i prenos energije sa zaštitnim zonama i pojasevima;
- Kartu objekata privrednih i društvenih djelatnosti od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine;
- Kartu Bosne i Hercegovine sa granicama entiteta, kantona i sistemom naselja po sadašnjem stvarnom značaju i veličini;
- Kartu područja posebnih obilježja Federacije Bosne i Hercegovine;
- Kartu stanja ažuriranih minskih polja;
- Kartu sinteznog prikaza stanja u prostoru Federacije Bosne i Hercegovine.

Zavisno od potreba Prostorna osnova Federacije u grafičkom dijelu može imati i druge sadržaje.

Broj karata na kojima se daju navedeni sadržaji ovisi od mogućnosti objedinjavanja pojedinih tema, s tim da sadržaj mora biti pregledno prezentiran, odnosno da je moguća identifikacija površina i objekata svake pojedine teme.

Nosilac izrade Prostornog plana Federacije sa predloženim posebnim ciljevima prostornog razvoja izrađuje više varijanti osnovne koncepcije prostornog razvoja i učestvuje u izboru adekvatne osnovne koncepcije prostornog razvoja Federacije skupa sa Nosiocem pripreme i Savjetom plana.

Nakon što Nosilac pripreme usvoji izrađenu osnovnu koncepciju prostornog razvoja, Nosilac izrade dostavlja Nosiocu pripreme Prostornu osnovu Federacije u analognoj i digitalnoj formi:

- analogna forma u 3 (tri) primjerka na 3 (tri) jezičke verzije;
- digitalna forma (pdf) u 5 (pet) primjeraka na 3 (tri) jezičke verzije;
- u digitalnoj formi (GIS) 1 primjerak.

3.2. Izrada prenacrta/nacrta i prijedloga Prostornog plana Federacije Bosne i Hercegovine

3.2.1. Izrada prenacrta/nacrta

Nakon usvajanja Prostorne osnove Prostornog plana Federacije od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, pristupa se izradi prednacrt/nacrta Prostornog plana Federacije.

Prednacrt/nacrt Prostornog plana Federacije sastoji se od tekstualnog i grafičkog dijela.

Tekstualni dio Prostornog plana Federacije, odnosno njegov prednacrt/nacrt formira se po obliku i sadržaju tako da ima tri dijela:

- Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja;
- Projekcija prostornog razvoja (razrada usvojene osnovne koncepcije razvoja) i projekcija razvoja prostornih sistema;
- Odluka o provođenju prostornog plana.

Opći i posebni ciljevi prostornog razvoja preuzimaju se iz usvojene Prostorne osnove Federacije Bosne i Hercegovine.

Projekcija prostornog razvoja preuzima i razrađuje usvojeni osnovni koncept prostornog razvoja iz Prostorne osnove Federacije, odnose prostora kao cjeline, povezivanja sa susjednim prostorima, kao i širim prostorom.

Za projekciju prostornog razvoja obavezan je slijedeći sadržaj:

Stanovništvo:

- broj stalnih stanovnika i broj privremenih stanovnika;
- struktura stalnog stanovništva (polna, starosna, obrazovna i druga);
- vitalne karakteristike;
- broj, veličina i karakteristike domaćinstava;
- zaposlenost;
- migracije;
- gustine naseljenosti (po kantonima, odnosno općinama);
- ostali demografski podaci specifični za odnosna područja.

Sistem naselja po značaju, karakteru i dominantnoj privrednoj djelatnosti.

Poljoprivredna zemljišta:

- obradiva i neobradiva zemljišta po namjeni;
- kategorizacija poljoprivrednog zemljišta;
- bilans poljoprivrednog zemljišta po upotrebnoj vrijednosti;
- područja melioracije, komasacije i sl.

Šume i šumska zemljišta:

- kategorizacija šumskog zemljišta;
- bilans šumskog zemljišta;
- šumsko-privredna područja;
- zaštićene šume, zaštićene šume, šumski rezervati;
- područja planirana za pošumljavanje i prevođenje u vrijednije sastojine;
- korištenje šuma i šumskog zemljišta.

Vode i vodne površine:

- bilans voda;
- izvorišta vode, stajaće, tekuće i podzemne vode, mineralne, termalne i ljekovite vode, vode za piće sa zaštitnim zonama i pojasevima;
- vještačke akumulacije, njihova namjena, problemi koji nastaju njihovom izgradnjom i mjere rješavanja;
- zaštitne zone i pojasevi.

Vodna infrastruktura:

- sistemi snabdijevanja vodom (regionalni sistemi);
- sistemi odvođenja otpadnih voda (regionalni sistemi);
- zaštita od voda i uređenje voda;
- luke, pristaništa, marine, sidrišta, akvakulture i sl.

Mineralna nalazišta:

- utvrđene reserve;
- eksploataciona polja (podzemni i površinski kopovi);
- mogućnost korištenja površina nad podzemnim kopovima;
- deponije jalovine;
- eksploataciona polja planirana za sanaciju i rekultivaciju.

Proizvodnja i prijenos energije:

- izvori energije sa potrebama u planskom period;
- objekti za proizvodnju energije i prijenos energije sa zaštitnim zonama i pojasevima.

Saobraćaj:

- sistem saobraćaja i veza;
- povezanost sistema sa saobraćajem u širem okruženju (na evropskom prostoru, sa susjednim državama, međuentitetsko);
- saobraćajna infrastruktura sa zaštitnim pojasi i zonama.

Privreda:

- razvoj privrede i osnovni faktori razvoja;
- orijentacija i razmještaj privrede u prostoru;
- ocjena privrednih aktivnosti sa stanovišta uticaja na okoliš;
- razvoj industrijskih zona, slobodnih carinskih zona i dr.

Društvene djelatnosti:

- bilansi potreba;
- prostorni razmještaj društvenih djelatnosti (zdravstvo, školstvo, nauka, socijalna zaštita, usluge, dječja zaštita, kultura i fizička kultura, vjerski objekti, sport i dr.).

Posebno zaštićeni prostori:

- zaštićena prirodna područja, nacionalni parkovi, spomenici prirode, parkovi prirode, zaštićeni pejzaži i dr. sa opisanim granicama;
- posebno vrijedna područja kulturno-historijskog naslijeđa;
- područja namijenjena turizmu, rekreaciji, klimatska lječilišta i sl.;
- ugrožena područja;
- područja posebne namjene;
- područja planirana za daljnji razvoj.

Zaštita i unapređenje okoliša:

- sprečavanje negativnih utjecaja na okoliš;
- mjere za sagledavanje i upravljanje vodama, vazduhom i tlom;
- područja i mjere sanacije;
- procjena stanja do kraja planskog perioda.

Zaštita i revitalizacija kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa i njihova ekonomska valorizacija.

Minska polja:

- područja i mjere sanacije;
- etape realizacije deminiranja.

Ugrožena područja:

- procjena ugroženosti područja od ratnih dejstava, elementarnih nepogoda i tehničkih katastrofa do kraja planskog perioda;
- mjere za ograničavanje negativnih efekata prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa.

S obzirom na prevladavajući značaj djelatnosti projekcija razvoja prostornim sistemima sadrži:

- osnovu prostornog razvoja sistema naselja, kojom se usmjerava prostorni razvoj naselja na funkcionalnom principu, zemljišna i stambena politika;
- osnovu prostornog razvoja privredne i javne infrastrukture, povezane sa razvojem sistema naselja i usmjeravanje razvoja saobraćajnog, energetskog, komunalnog i dr. infrastrukturnih sistema.

Osnovu prostornog razvoja okoline (van urbanog), kojom se daju smjernice za preuređenje, obnavljanje i održanje prostora između fizičkih struktura, kako kod planiranja novih tako i kod razvoja postojećih djelatnosti (poljoprivrede, upotrebe voda, rudarstva, rekreacije i dr.), na način da se omogući zaštita prirode, valorizacija prirodnog i kulturnog naslijeđa, trajna upotreba obnovljivih prirodnih resursa, kao i prepoznatljivost prostora po prirodnim i ljudskim djelovanjem stvorenim karakteristikama.

Odlukom o provođenju Prostornog plana Federacije utvrđuju se uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora, te na taj način obezbjeđuje realizacija plana.

Odlukom o provođenju Prostornog plana obuhvataju se:

- program mjera prostornog uređenja i aktivnosti za provođenje Prostornog plana;
- detaljnija uputstva kojima se osigurava usklađivanje prostorno-planske dokumentacije.

Program mjera prostornog uređenja i aktivnosti za provođenje Prostornog plana:

- mjere ekonomske politike;
- mjere zemljišne politike;
- investiciona i poreska politika;
- obaveza izrade i dopune detaljnijih planiranja uređenja prostora;
- obaveza izrade izvještaja o stanju u prostoru.

Program mjera i aktivnosti za provođenje Prostornog plana radi se etapno, odnosno za četverogodišnji period.

Odluka o provođenju Prostornog plana sadrži naročito:

- utvrđivanje odnosa prema građevinama od značaja za Federaciju Bosne i Hercegovine i kanton;
- uslove smještaja privrednih sadržaja u prostoru;
- uslove smještaja društvenih djelatnosti u prostoru;
- uslove korištenja prostora na zaštitnim infrastrukturnim pojasovima i zonama i zaštićenim područjima;
- mjere očuvanja kulturno-historijskog naslijeđa;
- mjere očuvanja zaštićenih područja prirodnih vrijednosti;
- mjere za prostorno uređenje, očuvanje i unapređenje područja posebnih obilježja Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno kantona;
- postupke s otpadom;
- uslove za lociranje i korištenje regionalnih, odnosno lokalnih, deponija komunalnih otpada;

- mjere sprječavanja nepovoljnih uticaja na okoliš;
- mjere zaštite prava lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima u skladu sa odredbama Uredbe o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja barijera za lica sa umanjnim tjelesnim sposobnostima;
- mjere zaštite stanovnika i materijalnih dobara od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i drugim propisima;
- mjere provedbe.

Mjere provedbe sadrže:

- obavezu izrade drugih prostorno-planskih dokumenata za uža područja unutar područja obuhvaćenog Prostornim planom (Prostorni plan područja posebnih obilježja Federacije Bosne i Hercegovine);
- područja na kojima se primjenjuju posebne razvojne i druge mjere;
- područja i lokalitete za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru.

Grafički dio Prostornog plana Federacije, odnosno njegov prednacrt/nacrt prezentira se na odgovarajućem broju tematskih karata i to:

- izvod iz važećeg prostornog plana;
- sintezni prikaz postojećeg stanja prostornog uređenja;
- naseljena mjesta;
- poljoprivredna i šumska zemljišta sa prikazom upotrebne vrijednosti u planskom periodu, granicom poljoprivrednih područja, zemljišta planirana za sanaciju, melioraciju, rekultivaciju, konverziju, degradiranih šuma u vrijedne sastojine i sl.;
- vode i vodne površine (izvorišta, stajaće, tekuće, podzemne, mineralne, termalne, ljekovite), vještačke akumulacije, vode za piće sa zaštitnim zonama i pojasevima, regulacije vodotoka i uređene površine itd.;
- objekti vodne infrastrukture;
- utvrđena ležišta i površine namijenjene podzemnom i nadzemnom iskorištavanju mineralnih sirovina, površine završene eksploatacije planirane za rekultivaciju, deponije šljake i pepela, jalovine i sl.;
- privredne zone sa razmještajem i značenjem;
- površine za proizvodnju i prijenos energije sa zaštitnim pojasovima;
- površine u prostoru i koridori rezervirani za razvoj saobraćaja sa zaštitnim pojasima;
- zaštićeni prostori i objekti kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa sa režimima i stepenom zaštite i drugi posebni zaštićeni prostori, prostori predviđeni za sanaciju i sl.;
- površine namijenjene za sport, turizam, rekreaciju, kompleks zdravstvenih lječilišta;
- površine namijenjene deponovanju komunalnog, industrijskog i dr. otpada;
- posebno i druga zemljišta koja se ne mogu koristiti (minska polja, jalovišta, šljakišta);
- sintezni prikaz korištenja prostora u planskom periodu, uključujući razvoj prostornog sistema.

Sve teme obrađuju se po elementima razrađenim u tekstualnom dijelu Prostornog plana Federacije. Prostorni plan u grafičkom prikazu može imati i druge sadržaje.

Broj karata na kojima se daju navedeni sadržaji ovisit će o mogućnostima objedinjavanja pojedinih tema, s tim da sadržaj mora biti pregledno prezentiran, odnosno da je moguća identifikacija površina i objekata svake pojedine teme.

Mjerila za izradu karata grafičkog dijela su: 1:200 000.

Nosilac izrade je obavezan Nosiocu pripreme dostaviti radnu verziju prednacrt/nacrta sa svim potrebnim sadržajem kako bi ga zajedno sa Savjetom plana mogao prihvatiti.

Nakon što bude prihvaćen od strane Nosioca pripreme, Nosilac izrade prednacrt/nacrta dostavlja Nosiocu pripreme u analognoj i digitalnoj formi:

- analogna forma u 3 (tri) primjerka na 3 (tri) jezičke verzije;
- digitalna forma (pdf) u 5 (pet) primjeraka na 3 (tri) jezičke verzije;
- u digitalnoj formi (GIS) 1 primjerak.

Paralelno sa izradom prednacrt prostornog plana Federacije, radi se Strateška procjena uticaja na okoliš. Obaveza je nosioca izrade plana da u postupku izrade prednacrta tijesno saraduje sa nosiocem izrade strateške studije.

3.2.2. Javne rasprave

Nakon usvajanja Nacrta Prostornog plana Federacije od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine isti se stavlja na javnu raspravu u vremenu koje odredi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

Javna rasprava o nacrtu Prostornog plana Federacije se provodi u jedinstvenom postupku sa Strateškom studijom uticaja plana na okoliš.

Obaveza je Nosioca izrade da zajedno sa izrađivačem Strateške studije prezentira Nacrt plana na lokacijama koje odredi Nosilac pripreme, i to minimalno jednom, a maksimalno dva puta u svakom kantonu.

Nakon provedene javne rasprave, prikupljenih primjedbi i sugestija, Nosilac izrade je obavezan zajedno sa Nosiocem pripreme i izrađivačem Strateške studije, kod izrade izvještaja dati obrazloženje o prihvaćenim i neprihvaćenim primjedbama i sugestijama.

3.2.3. Izrada prijedloga Prostornog plana Federacije

Nakon što mu bude dostavljen izvještaj o provedenoj javnoj raspravi od strane Nosioca pripreme, nosilac izrade će uraditi Prijedlog prostornog plana Federacije sa ugrađenim prihvaćenim primjedbama i sugestijama.

Prijedlog prostornog plana Federacije je po svom sadržaju i prikazu istovjetan Nacrtu kako je navedeno u podnaslovu 3.2.1. ovog zadatka.

Prijedlog Prostornog plana Federacije dostavlja se Nosiocu pripreme u analognoj i digitalnoj formi:

- analogna forma u 5 (pet) primjerka na 3 (tri) jezičke verzije i 12 primjeraka na jednoj od jezičkih verzija;
- digitalna forma (pdf) u 5 (pet) primjeraka na 3 (tri) jezičke verzije i 12 primjeraka na jednoj od jezičkih verzija;
- u digitalnoj formi (GIS) 3 primjerka.

3.3. Ostale obaveze

3.3.1. Nosilac pripreme je dužan da tokom izrade Plana, dostavi nosiocu izrade svu raspoloživu dokumentaciju, neophodnu za izradu Plana navedenu kao dokumentaciona osnova.

Nosilac pripreme je obavezan proslijediti Nosiocu izrade prispjele i sa obrazloženjem prihvaćene prijedloge i sugestije prikupljene u proceduri uključenja javnosti.

Nosilac pripreme je dužan u svakoj fazi plana uključiti zainteresiranu javnost u skladu sa uslovima iz Uredbe o pravilima za učešće zainteresovane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih i drugih akata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 51/12), a naročito subjekte planiranja, federalne, kantonalne i općinske nivoe vlasti, udruženja građana, predstavnike akademske zajednice, agencije i uprave na svim nivoima vlasti te ostale zainteresirane skupine.

3.3.2. Nosilac izrade je obavezan prije početka izrade Prostornog plana Federacije pribaviti dokumente kao dokumentacionu osnovu, a koja je dostupna na web-u.

Nosilac izrade je obavezan u svim fazama izrade Plana, za potrebe javnih rasprava izvršiti prezentaciju Plana na lokalitetima i vremenu koje mu odredi Nosilac pripreme, uz obezbjeđenje finansijskih, kadrovskih i tehničkih sredstava za prezentaciju (projektori, prijevoz, smještaj i slično), odnosno prezentaciju pojedinih faza Plana na Savjetu plana, sjednicama Vlade Federacije BiH, sjednicama Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Prezentaciju će vršiti stručna lica koja su učestvovala u izradi pojedinih faza Plana, a koja odredi Nosilac izrade. O broju stručnih lica koja će vršiti prezentacije odlučuje Nosilac izrade, ali je isti dužan voditi računa da su ista u stanju pravilno odgovoriti na sva pitanja vezana za predmetnu fazu Plana.

Pored prezentacija u sklopu javnih rasprava vezanih za Nacrt plana iz tačke 3.2.2. projektnog zadatka, Nosilac izrade je dužan izvršiti prezentaciju svake faze plana (prostorna osnova, prednacrt/nacrt i prijedlog) po 4 puta, i to na sjednicama:

- Savjeta plana,
- Vlade Federacije BiH,
- Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH i
- Doma naroda Parlamenta Federacije BiH.

Prezentacije Savjetu plana i Vladi Federacije će se održati u Sarajevu ili Mostaru, dok će se prezentacije Parlamentu Federacije (oba doma) održati u Sarajevu.

Nosilac izrade je dužan da izvrši minimalno jednu, a maksimalno 3 prezentacije na okruglim stolovima na temu izrade Prostorne osnove, odnosno Prostornog plana, ukoliko se ukaže potreba za organizacijom istih, a o čemu će odluku donijeti Nosilac pripreme.

Ukupan broj prezentacija, uključujući javnu raspravu o Nacrtu plana, iznosi minimalno 22, a najviše 32 prezentacije.

4. Rokovi za izradu Prostornog plana Federacije

Utvrđuju se rokovi po fazama izrade kako slijedi:

I FAZA: priprema i izrada prostorne osnove

- 1) Prostorna osnova - rok: 12 mjeseci od dana zaključivanja ugovora sa Nosiocem izrade;
- 2) Razmatranje Prostorne osnove Federacije sa osnovnom koncepcijom od strane Savjeta plana i Nosioca pripreme, te usaglašavanje sa subjektima planiranja - rok: 2 mjeseca od dana dostave prostorne osnove od strane Nosioca izrade;
- 3) Utvrđivanje Prostorne osnove Federacije na Vladi Federacije BiH i usvajanje na Parlamentu Federacije BiH – rok će biti utvrđen u skladu sa planom održavanja sjednica Vlade i Parlamenta Federacije BiH;

II FAZA: Izrada prednacrt, nacrt i prijedloga Prostornog plana Kantona

- 1) Izrada prednacrt i nacrt Prostornog plana Federacije, rok 4 mjeseca od usvajanja prostorne osnove;
- 2) Razmatranje nacrt Prostornog plana Federacije od strane Savjeta plana i Nosioca pripreme, te usaglašavanje sa subjektima planiranja - rok: 2 mjeseca od dana dostave prostorne osnove od strane Nosioca izrade;
- 3) Utvrđivanje nacrt Prostornog plana Federacije na Vladi Federacije BiH i usvajanje na Parlamentu Federacije BiH – rok će biti utvrđen u skladu sa planom održavanja sjednica Vlade i Parlamenta Federacije BiH;
- 4) Javni rasprava o nacrtu Prostornog plana Federacije (i Strateškoj procjeni uticaja plana na okoliš), rok: određuje ga Parlament Federacije BiH (minimalno 3 mjeseca);
- 5) Sumiranje rezultata javne rasprave i izrada prijedloga Prostornog plana, rok: 2 mjeseca od zaključivanja javne rasprave (u ovaj rok su uključeni i dani u kojima se održavaju prezentacije od strane Nosioca izrade);
- 6) Utvrđivanje prijedloga Prostornog plana Federacije na Vladi Federacije BiH i usvajanje na Parlamentu Federacije BiH – rok će biti utvrđen u skladu sa planom održavanja sjednica Vlade i Parlamenta Federacije BiH.

Rokovi I faze tačka 1) i II faze tačke 1) i 5) odnose se na obaveze Nosioca izrade i iznose ukupno **18 mjeseci**, u skladu sa Odlukom o pristupanju izradi Prostornog plana Federacije Bosne i Hercegovine za planski period od 20 godina.

Ukupan rok za izradu Prostornog plana Federacije je **5 godina**, a može biti kraći, ovisno o dužini procedure na Vladi i Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.